

سخن سرايان پارسی

گروه مولفان: کاظم گابریل

ابوالحسن دلشاد نوقایی

مهدی رمضانی

www.ketab.ir

سرشناسه	: گلباف، کاظم، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: سخن سرايان پارسی / گروه مولفان - نام گلباف، ابوالحسن دلشادنوقایی، مهدی رمضانی.
مشخصات نشر	: مشهد: مرتدیز، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۵۸۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شعر فارسی — مجموعه‌ها
موضوع	: Persian poetry — Collections
موضوع	: نثر فارسی — مجموعه‌ها
موضوع	: Persian prose literature — Collections
موضوع	: فارسی — دستور
موضوع	: Persian language — Grammar
موضوع	: مقاله‌نویسی
موضوع	: Essays — Authorship
شناسه افزوده	: دلشادنوقایی، ابوالحسن، ۱۳۳۴ -
شناسه افزوده	: رمضانی، مهدی، ۱۳۵۹ مهر -
رده بندی کنگره	: PIR۳۳۱ / گک اس ۳ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۸ فا ۰۷۶/۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۸۲۶۷۸

نشر مرندیز

دفتر نشر: مشهد - خیابان آیکوه ۷ - دانشسرای ۸ - شماره ۰

تلفن: ۰۵۱-۳۷۲۷۴۷۶۵ دورنگار: ۰۵۱-۳۷۲۵۱۳۰۲

سخن سواپان پاریسی

گروه مولفان: کاظم گلباف، ابوالحسن دلشاد نوقابی و مهدی رمضانی

چاپ: دقت

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۵۸۲-۸

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر طبق قرار داد محفوظ است.

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ممنوع

است. متخلفان به موجب قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و

هترمنندان تحت پیگرد قانونی قرار میگیرند.

www.marandiz.com

۱۱	پیشگفتار.....
----	---------------

فصل اول: کلیات ادبی

۱۵	ادبیات و زبان.....
۱۸	ادبیات چیست؟.....
۱۹	کارکرد ادبیات.....
۲۱	سبک‌های ادبیات فارسی.....
۲۱	الف) شعر.....
۲۳	ب) نثر.....

فصل دوم: نمونه‌هایی از شعر و نثر فارسی

۲۹	الف) برگزیده‌های شعر.....
۲۹	زمانه.....
۲۹	فردوسی (۳۲۹-۴۱۱).....
۳۱	رستم و اسفندیار.....
۳۳	شرف‌مرد.....
۳۳	سرای کهن.....
۳۴	عقاب.....
۳۵	رباعیات خیام.....
۳۶	مردم هنری.....
۳۶	حرص.....
۳۶	عشق‌صوری.....
۳۷	وداع لیلی.....
۳۹	مولوی (۶۰۴-۶۷۲ هـ).....
۴۵	یار توپی.....
۴۶	اژدهای نفس.....

۴۸	 حکایت شیر و گرگ و روباه
۵۰	 سعادی (۶۰۶-۶۹۰ ه. ش.)
۵۴	 شب فراق
۵۴	 بگذار تا بگریم
۵۵	 نام نیکو
۵۵	 حلقه‌ی کمند
۵۶	 (حافظ ۷۲۷-۷۹۲ ه. ش.)
۵۸	 نور باده
۵۹	 راه عشق
۵۹	 رم دادن صید
۵۹	 استغنا
۶۰	 حلقه داغ محبت
۶۰	 از یاد رفته
۶۱	 کودکان خاک
۶۱	 زارع
۶۲	 مست و هشیار
۶۳	 شهریار (۱۲۸۵-۱۳۶۷ ه. ش.)
۶۵	 چه می‌کشم
۶۵	 نیما یوشیج (۱۲۷۴-۱۳۳۸ ه. ش.)
۶۷	 خانه ام ابری ست
۶۸	 شب
۶۸	 مهدی اخوان ثالث (۱۳۰۷-۱۳۶۹ ه. ش.)
۷۰	 زمستان
۷۱	 دریاچه‌ها
۷۲	 فروغ فرخ زاد (۱۳۱۳-۱۳۴۵ ه. ش.)
۷۳	 عروسک کوکی
۷۵	 آیه‌های زمینی

۸۰	احمد شاملو (۱۳۰۴-۱۳۷۹ ه. ش.)
۸۲	طرح
۸۳	مرثیه
۸۴	سهراب سپهری (۱۳۰۷-۱۳۵۹ ه. ش.)
۸۶	صدا کن مرا
۸۷	شور و شکستن
۸۷	قصه دل من
۸۸	تصمیم
۸۸	او می آید
۸۹	از تو
۹۰	اینجا
۹۰	زمان
۹۱	یادم بود
۹۲	حد تو رثا نیست
۹۲	ماه و پلنگ
۹۳	وطن
۹۳	مردی که یک پا ندارد
۹۴	التهاب
۹۵	تو می روی
۹۵	چه شکر فروش تلخی
۹۶	هنوز
۹۶	جمعه
۹۸	ب) برگزیده های نشر
۹۸	داستان خیشخانه ی هرات
۱۰۱	حکایت
۱۰۱	حکایت شیر و روباه
۱۰۳	درویش

۱۰۴	ترس از خدا
۱۰۴	دانای نهان
۱۰۵	خرقه پوش
۱۰۶	رنج یهوده
۱۰۶	پند
۱۰۶	عاقبت اندیشی
۱۰۷	دروس الاشیاء
۱۱۰	اگر شاهنا نم بود
۱۱۴	داش آکل
۱۲۵	داستان کوتاه سه ر
۱۲۹	یوزپلنگانی که با من دیدند

فصل سوم: مکتب‌های ادبی اروپا

۱۳۹	رمانتیسزم
۱۴۰	کلاسیسم
۱۴۱	رنالیسم
۱۴۲	سوررنالیسم
۱۴۲	ایده آلیسم
۱۴۳	ایده آلیسم عینی و ایده آلیسم ذهنی
۱۴۳	اگزستانسیالیسم
۱۴۴	پارناس
۱۴۵	دادائیسم
۱۴۶	سمبولیسم
۱۴۸	فرمالیسم

فصل چهارم: دستور زبان فارسی

۱۵۳	دستور زبان فارسی
۱۵۳	جمله:
۱۵۳	ساختمان جمله

۱۵۳	جمله، نهاد، گزاره:
۱۵۶	انواع واژه:
۱۵۶	۱- فعل:
۱۵۷	ساختمان فعل:
۱۵۸	فعل از نظر زمان:
۱۶۰	۲- اسم:
۱۶۰	اسم معرفه و نکره
۱۶۱	اسم ذات و مبنی
۱۶۱	۳- صفت
۱۶۳	۴- ضمیر
۱۶۳	۵- قید
۱۶۴	۶- شبه جمله
۱۶۴	۷- حرف

فصل پنجم: نشانه گذاری و مقاله نویسی

۱۶۷	نشانه گذاری
۱۷۸	شیوهی خلاصه کردن
۱۸۰	نحوه و شیوهی یادداشت برداری
۱۸۴	مقاله نویسی
۱۸۴	طرز تهیهی مواد مقاله
۱۸۵	طرح مقاله

پیشگفتار

فراگیری زبان و ادبیات فارسی و آشنایی با سخنوران و ادیبان کشور عزیزمان، ایران، وظیفه‌ای ملی و علمی است. این احساس وظیفه را خوشبختانه مسئولین آموزش عالی سرلوحه‌ی کار خود قرار داده و به تبع آن آموزش فارسی عمومی را برای تمام رشته‌های تحصیلی - به جز رشته زبان و ادبیات فارسی - به ارزش سه واحد درسی در نظر گرفته‌اند و هدف از آموزش و گنجاندن این درس را در سرفصل دروس رشته‌های تحصیلی؛ آشنایی دانشجو با دو مقوله‌ی «زبان و ادبیات فارسی» دانسته‌اند، که کاری بس شایسته است و جای تحسین دارد. پس این موضوع، جدای از گذراندن این درس توسط دانشجو، مسؤولیت دانشجوی ایرانی و جوان ما را به عنوان میراث‌دار زبان و ادبیات فارسی که ریشه در تمدن کهن و عظیم ایران دارد چند برابر می‌کند تا علیرغم تکامل دنیای دانش روز، از پیوند خود را با غنای زبان و ادبیات کشورش برقرار یا مستحکم‌تر نماید.

با توجه به این مسؤولیت، آموزش زبان و ادبیات جایگاه و ارزش خود را می‌یابد و برای کسب آن باید از منابع و آثار کهن ادبی آغاز کرد و به امروز رسید تا هم پیوند و ارتباط با گذشته حفظ شود و هم از حال عقب نماند و سیر تحول ارزش درک کرد.

غرض اصلی از تدوین این کتاب به عنوان درس فارسی عمومی؛ فارسی خوانی، فارسی دانی و فارسی نویسی درست است که بر همین اساس سعی شد با انتخاب متونی از نظم و نثر فارسی این غرض تحقق یابد. بنابراین در مجموعه‌ی حاضر، پس از توضیحات کلی درباره‌ی تاریخ نظم و نثر فارسی، نمونه‌هایی از آثار بزرگان ادب و زبان فارسی ذکر شده تا دانشجویان با آشنا شدن و فراگیری آن به وظیفه‌ی ملی و علمی خود که بزرگترین ثمره‌ی آن حفظ نظم و نثر غنی فارسی در برابر هجوم دنیای مجازی کنونی خواهد بود - عمل پیوشانند. ان شاء الله

در پایان توجه استادان بزرگوار را که عنایت فرموده، به تدریس این کتاب اهتمام ورزیده و از این طریق به نویسندگان بزرگی بخشیده‌اند به چند نکته جلب مینماید:

۱. سعی شده نمونه‌های نظم و نثر در خور و مورد پسند جوانان دانشجو انتخاب شود.
۲. از ذکر توضیح درباره‌ی نویسندگان، شاعران و آثار آنان به عمد خوداری شده تا جایی برای گفته‌ها و توضیجهای استادان در کلاس باقی بماند و یا اینکه استادان

گرامی این بخش کار را به عنوان کار کلاسی از دانشجویان بخواهند تا کلاس از حالت یکنواخت صرفاً تدریس خارج گردد.

۳. نمونه‌های انتخابی و آورده شده در کتاب با همان نگارش که در مآخذ اصلی بوده ذکر شده و تغییری در نگارش یا شکل نوشتاری آن ایجاد نشده تا دانشجو با سبک اصل اثر آشنا شود و از طرفی دیگر آن را با نگارش روز تطبیق دهد. بنابراین چنانچه استادان عزیز تشخیص به رفع آن دادند پیشنهاد می‌گردد به عنوان کار کلاسی، اصلاح لغات و متن را از نظر نگارش و یا نشانه‌گذاری آن از دانشجو بخواهند تا دانشجویان در عمل نسبت به فرایندی و کاربرد نشانه‌های نگارش روز آشنا شوند.

۴. شاید حجم مطالب کتاب در ۵۰ ساعت تدریس فارسی عمومی نگنجد که باز هدف از ذکر تعداد نمیشود، این بوده که استادان بنا به ذوق و سلیقه‌ی خود نمونه‌ها را انتخاب و تدریس نمایند.

در پایان از شما همکاران بزرگوار مجازانه تقاضا دارد که با ارایه‌ی نظرها و پیشنهادهای عالمانه‌ی خود ما را در ادامه‌ی راه مجدداً یاری نمایید، تا نسبت به رفع کاستیها اقدام گردد. سپاسگزار شما.

کروه مولفان

پاییز - ۱۳۹۲ - ش - سازمان گناباد